

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΣΟΥΨΙΑ

Το πολέμου τ' άφρανενα χίματα μάζ είχαν πνίξει ένα πρωί στη Βεργόια. Είμαστε τρεις. Ο ύποφανόντος, ο Μήτσος ο Πλαστήρας, ο ανταρματούχος σήμερα της στρατιωτικής Λαοκρασίας κι' ο Σπυρίδης, καθηγητής κατόπι στην Καλλιθέα, άν είναι άζωια έχει.

Κατέβηκε μία άφρατη νοσοκόμα.

τας κι' αυτό τον τρόπο να ξεδιψάσουμε άν' τον οφρανό.

Χίματα δέν είχε κανένα από μάζ, ή είχαν ελάχιστα, χάρη στην άκαταστασία των στρατιωτικών ταχυδρομείων. Κι' έτσι, κι' έτσι χιμάτα που να σταθούνε, σφίγγανε τη δυστοχία και τη στενωχόια μάζ, τον γυϊό και το τούφκι μάζ, στους λιποθυμούνους δούονους της Βεργόιας.

Εκει λοιπόν, στην έγρη μελαγχολία της βροχής και των στενών σοκασιών της πόλεως, άκούσαμε μία φωνή να μάζ καλή. Γριόιας και χιμάτας. Ήταν ένας γνωστός μας γιατρός, Διευθυντής του Αιγυπτιακού Έρεθθού Σταφρού, ένας λακρού Νοσοκομείον, το όποιο με χιμάτα τους συνεζωτήσαν οι Έλληνες της Αιγύπτου και το στείλανε στον πόλεμο.

Ήταν ένα από τα καλύτερα Νοσοκομεία, άν όχι το καλύτερο του Βαλκανικού πολέμου.

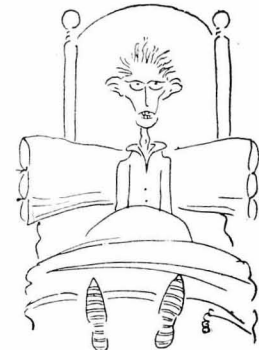
Οι γιατροί του, κίονοι. Κι' ή νοσοκόμας του, άσπρες, λιγυριστές και νόστιμες, σαν το παντοιάτο!

Σταβήκανε, χαρητιστήκανε, άγχαλιστήκανε, άλληλοσπότηθήκανε :

- Πώς έδω; Από που ρχόισατε;
- Από τα Γιαννιτά.
- Από πόσα κώσανα (μάζες) περάσατε;
- Πώς είσαστε; Πώς βρισκόσαστε;
- Με άσιωλο το φρόνημα και έν έχοχτή κατάρτιση των στρατιωτικόν... ύπαισιό ή!

Αφού είπαμε κι' άλλα πολλά να διάφρα, μάζ λέει ο γιατρός :

- Άκούτε έδω. Το κερσμεϊρί θα ρθίτε να φάμε.
- Ποδ;
- Στο Νοσοκομείο.
- Για όνομα του Θεού, γιατρέ.

"Άσπρα κρεβάτια με όχρες μορφές.

Είχαμε ένα όφοβο κι' οι τρεις και μία άποσφρηχτή στα Νοσοκομεία. Έβρινα τα άσπρα τους κρεβάτια, με τις όχρες μορφές έπάνο τους, μάζ πάγωναν το αίμα. Μετά το Σαρωνικόπορο, είχαμε άρροσθήσει κι' οι τρεις, κι' ένδο μάζ είπαν να μάζ στείλουν στο Νοσοκομείο, πρωτιήραμε να μείνουμε έξω με το στρατό και να πεδώνουμε στον άνοιχτό άέρα.

- Έννοια σας, μάζ λέει ο γιατρός, και το Νοσοκομείο το δικό μας δέν είναι σαν τ' άλλα....
- Τοδοφοόμομο μωρζίε;
- Όχι.
- Έξει καλώς, Έρχόισατε....

Στις δώδεκα χτυπήσαμε την πόρτα του Νοσοκομείου. Για Νοσοκομείο είχε χρησιμοποιηθεί κάποιο μεγάλο σπίτι Τουρκικό, σχολείο ήτανε, τί ήτανε, δέν θυμάμαι. Μία νοσοκόμα, λεική ός Χε-

ροβεία, έσπτή σαν νεφεροφάνιστο φρούι, κι' άφρατή σαν κροστία παντοιά, μάζ ανοίξε την πόρτα.

- Τι θέλετε;
- Ο γιατρός μάζ είπε ναβόουμε.
- "Α' Κατάλατε; Σταβήτε μού σπιγυή έδω.

Ανεβάνει έπάνο και σε λίγο ξανακατεβαίνει φορτωμένη με διάφρα κομμάτια φρούι, τρού και κάτι μεγάλες άσπρες ρέδες Μακεδονικές, ένα είδος ραπανιών του τούτου, που είναι μεγάλα σαν κροστίια και καλύτερά σαν διάβλοιο.

Ένεις τα δεχτήκαμε άλληλοσπότηθήκαμε και χαμογελόντας με φανομενική προσοχή και... έπιπέλα. Τα βάλαμε στα σακκιδιά μάζ και τούξιαμε τις ρέδες με χιμάτι, γά να... μη σπάσουν!

— Άντέστε στο καλό τούρα. Καλή πατρίδα! μάζ είπε ή νοσοκόμα. Και γούρη και πληρητή άνέβηκε τις σκάλες, σαν ν' άνετήγη στους οφρανούς.

Ένεις άλληλοσπότηθήκαμε ξαφνιασμένοι. Μά δέν έβγάμας. Κροστίοντας τα σακκιδιά μάζ, γά να μη μάζ πέσουνε ή ρέδες και τίς... χόσανε, άνεβήκαμε έπάνο.

Έρχάματε από δομιάτο σε δομιάτο, γά να βρούμε τους γιατρούς.

Άξιοματιζοί, ός έπί το πλείστον, τριμυποτιμούνιο ήσαν ξαλοκινούνιο στα κρεβάτια.

Όμαμα το λοζυγό Θεοτόκη, τον μαζοτήτη των Τραπεζοφάντιο, έφραδο ύπολοζυγό, ένα λοζία Κολώνα άν' τη Θεσσαλία, που πέθανε σαν ήρωας, κι' άλλους πολλούς δεμένους κι' επιδέματους και νοσηκινούνους στο αίμα τους!...

Έξάμα, να και προβάλλει μπροστά μάζ ή λεική ή νοσοκόμα, που μάζ... έπέσει. Στιγνοφρονόθηκε άμα μάζ είδε και μάζ φρόνεζε :

- Έδω! Έδω! Τι θέλετε έδω;... Να φέγετε άμεισο;... Έδω άταφροσέτα... Θα φέγετε ή όχι;
- Δέν ξέροουμε το δούοιο...
- Πώς; Τι είπατε; Δέν ξέρετε το δούοιο!...

Θά φέγετε ή να είδοποήσω το Διευθυντή;

- Θά μάζ έποχερώσης άν τον είδοποήσης.
- Θά σας έποχερώσω... Και γιατί!... Μη δέν σας φάνει το φρούι!... Φύγετε, γιατί θα βρήτε τον μετλά σας... Θά φονάζω, είπα, το Διευθυντή...
- Είπατε και μεις, ότι θα μάζ έποχερώσης άν τον φονάζη.
- Σταβήτε λοιπόν να θά σας δείξω γά ή!
- Μωρέ, αθή είναι άφρά και θυμώδης, σαν ρεβία!..., είπαμε.

Σέ λίγο την είδαμε να υπαίνη σ' ένα κοιμόμα με όρημ και ν' αναφέρη φοναχτά :

— Κάτι στρατιώτες, που φάνεται να είναι ζητιάνοι, μπήκαν μέσα στο Νοσοκομείο και γριόζον στους θαλάμους!... Καλέστε να τους βγάλουν έξω, γιατί θα μάζ κλέψουν πισίτε.

— Καλά, άκούσθηκε μία άλλη φωνή από μέσα, πήγανε να έτοιμάσης το φαί έσύ, κι' έγώ τους διαφρόνω...

Και βγήκε άμεισο; Έξω, κάπως ξαφνιασμένος, ο Διευθυντής. Άλλά άμα μάζ είδε, έσκασε στα γέλια. Ήταν ο φίλος μας γιατρός.

Σέ λίγο, καθόμισσε σ' ένα μαζοχό τραπέζι, με καθαρά τραπεζομάνητλα, που είχαμε καιρό να δοίμε και πιτάτα και σεβήτσια. Ήρθαν κι' οι άλλοι γιατροί και μιλούσαμε γά τον πόλεμο, τους φίλους που χάθηκαν και την έγκαυχόση και τον ένθουσιασμό των πληρωμένων, που θερατείανε στο Νοσοκομείο.

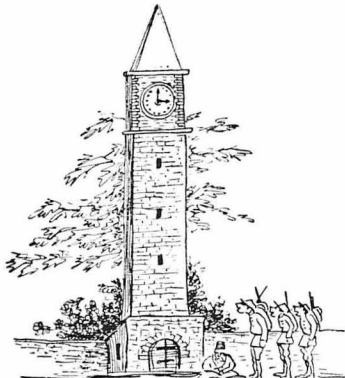
— Δέν μού λέτε, μάζ λέει ο Διευθυντής, έχετε καιρό να φάτε σούπα;

— Καιρό λέει!... Μέρες κι' ήμέρες, βδομάδες, μήνες, μαζοί να είναι κι' άωνες!... Ξέροουμε κι' έμεις!...

— "Ε, λοιπόν σας έξω μού σούπα σήμερα κι' έξη κότες και κομμάτια από άφρά!... Από δάχτυλα ανόζομα?

"Η νοσοκόμα έμεινε με άνοιχτό το στόμα.

Θαυμάσαμε τα περίεργα της Βεργόιας.

"Έβάλαμε με προσοχή τις ρέδες στα σακκιδιά μάζ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΣΟΦΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Μιά μέρα ένας σουλτάνος βγήκε από το παλάτι του και τράβηξε κατά το παζάρι, στο μέρος όπου πουλούσαν τις πιο ακριβές προμαϊετες.

Σάν έφτασε εκεί, είδε έναν γέρο που καθόταν κάτω σταφυροπόδι, χωρίς όμως νάχη τίποτε μπροστά του.

— Έ, τι πουλάς έου, γέρο; ρώτησε ο σουλτάνος με περιέργεια παραγώνοντας κοντά του.

— Σιμβουλιές, αποκριθικε άτάραχος ο γέρος.

Ο σουλτάνος ουλολόγησε λιγάκι και βγάδοντας έκατό φλουριά του τάδωσε και του έτε:

— Πάρε αυτά τα χρήματα και δός μου μιá σιμβουλή.

Ο γέρος πήρε τα φλουριά κι' άφου σκέφτηκε λιγάκι απάντησε άργά-άργά:

— Όταν σκοπεύεις να κήμης καπιτί, να λογαριάζης πάντα και τι σέ περιμένει έπειτα.

Οι άξιόλοφοι του σουλτάνου γέλασαν άκούγοντας αυτά τα λόγια, ο σουλτάνος όμως γυρίζοντας στο παλάτι διάταξε να χωράζουν τη σιμβουλή του γέρου στους τοίχους των οντάδων, στα έπιπλα, στα σκεύη, παντού.

Υστερ' από κάμποσον καιρό μερικοί μεγαστάνες έκαμαν συνουμοσία και άποφάσαν να δολοφονήσουν τον σουλτάνο και ν' άρπάξουν αυτοί την έξουσία.

Κάλεσαν λοιπόν κοντά τους τον κουρέα του παλατιού κι' άφου του δόσαν άρκετά χρήματα τον έπεισαν να σκοτώσει το σουλτάνο.

Την όσιμμένη μέρα ο κουρέας πήγε να ξυρίσει το σουλτάνο, με την άποφαση όμως να του κόψη

το λαϊμό, καθώς είχε ύποσχεθεί στους συνωμοτίτες.

Άλλά όταν άνοιξε την πετσέτα, που του έφεραν για να τη βάλη γύρω άπ' το λαϊμό του σουλτάνου, διάβασε τα λόγια αυτά κεντημένα πάνω της:

«Όταν σκοπεύεις να κήμης καπιτί, να λογαριάζης πάντα και τι σέ περιμένει έπειτα».

Το ρητό αυτό τρούμπεζε τον κουρέα, τον καταφύβισε. Του πέρασε άμέσως άπ' το νού, πώς ο σουλτάνος ήξερε το κακοκόγο σκεδίο του και ήθελε να τον δοκιμάση. Έπεισε λοιπόν στα πόδια του και άφου του διηγήθηκε την ιστορία της συνουμοσίας, του ζήτησε με κλάματα στα μάτια έλεος και συγχώρησι.

Ο σουλτάνος, μόλις πληροφορήθηκε έτσι άγγελισπια τον κίνδυνο που διέτροξε, έστειλε να του φέρουν άπ' το παζάρι το σωρό γέρο, τον έκαμε την ίδια μέρα βεζύρη του, θανάτωσε τους συνωμοτές και χάρισε στον κουρέα τη ζωή του...

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΑ ΔΕΣΤΑ 1848

Σύμφωνα με μιá στατιστική στα 1848 έξεδίδοντο στην Άφρική 6 εφημερίδες, στην Αυστραλία 34, στην Αυστρία 36, στο Βέλγιο 75, στον Καναδά 51, στη Δανία 54, στην Άγγλία 375, στη Γαλλία 489, στην Έλλάδα 9, στο Άννόβερο 4, στην Ίρλανδία 80, στη Νορβηγία και στη Σουηδία 70, στην Πολωνία 49, στην Πορτογαλλία 20, στην Πρωσία 168, στη Ρωσία 154, στη Σκωτία 77, στην Έλβετία 50 και στην Άμερική 800.

μα έχει από πάνω!... Θά χορτάσεις, για όλες τις βδομάδες, που έχετε να γάτε!... Έχετε όρεξη;

— Όθριο!... Άλλά και να μην είχαμε, μās την άνοιξε ή νοσοκόμα με τίς «ρέβες» της.

— Έ, γάτε τότε σούτα, για δύο μήνες!

Άλλά τη σούτα δέν ή'ανε γραμμένο να τη γάμε έμεις, αλλά τό... πάτωμα.

Καθώς έπιτανε ή νοσοκόμα κρατώντας μιá θεώρατη και άχιζουσαν σουπερά και μιás εδρε καθισμένης στις τμημακές θέσεις του τραπέζιου, δίπλα στους γυτρούς, μ' όλες τις λάσπες, τα χώματα και τα μεταλλώματά μας, έσάστισε, άτόμινε ξερη, ή σουπέρα της έβριγε από τα χέρια, έπεσε και έσπασε σαν όβιδα κατά γης, σκορπίζοντας στο πάτωμα τη σούτα, σαν μιá θάλασσα χρυσή!...
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΤΙΜΟΝΙ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ

Το καράβι είνε κατασκευάσμα τόν διαβόλου. Έκαμαν ένα τρακούβεργο έξω και βγήκαν διαλαλητάδες σ' όλη τη γή:

— Έμπρός, έλάσε! Ψυχές στριμένες, παθιασμένοι κόσμοι, μάτια κλειμένα στο μυστήριο, έλάτε μέσα και θά το γνωρίσετε άμέσως!

Και άμέσως τα μάτια τα κλειστά, οι παθιασμένοι κόσμοι, ή στριμένες ψυχές, έτρεξαν κοντά από της γής τα πέρατα, κατέβηκαν στην άρορογαλιά, μήχαν στο καράβι.

Τι τόπους θά χωρούν, τι χωρές θά γνωρίσουν, πόσα χρήματα θ' άπολάτσουν στη στιγμή!

Έξαφνα προβάλλει κι' ένα γεροντάκι ταπεινό και παρατονώρο:

— Νάμτω μέσα κι' έγώ; ρωτάει τόν καπετάνιο.

— Έμπα, του λέει έκεινος. Έμπα μέσα και σύ. Έμπα σύνταξα...

— Να πάω και το ξύλακι μου μαζί;

— Πιά' το.

Έπιτρε μέσα το γεροντάκι κι' έκατσε κατάνακρο, στην πρύμη του καραβιού.

Άνοιξαν οι ναυτοδιαβόλοι τα πανιά, έτρεξαν τα ξάρτια, πήρε όρμιο στ' αναβάτι το πλεούμενο.

— Καλό μας κατενόδιο! ευχήθηκαν συναιτό τους οι ταξειδιώτες.

— Καλό σας κατενόδιο! Χά, χά, χά!... Καλό σας κατενόδιο!

Χά, χά, χά!... έχουναζαν από πρήμη σε πάση οι ναυτοδιαβόλοι.

Και το χουματό τους βοήρας έγίνηκεν ευθύ κι' ανατάραξε άπ' άκρη σ' άκρη τη θάλασσα.

Όμως το κήμα σπρώονετα απροστά; πύργος άλιγνίτους ψηλώνει πίσωθ' τους!...

Κι' από τα πλάγια σαν λίθοι χρωιόν άπάνω των άλλα κήματα σωρός...

Έκέρφωσαν οι ταξειδιώτες οι άναθοι. Καπνός σκόρπισαν έμπρός τους ή χαρές, οι τόποι, τα χουμάτα. Κόραξας ο φόβος φολιάζε μέσα τους. Ξεσίζει τους τα σπλάχνα, ρουρά το αίμα τους.

Το πλοίο γέρνει δεξιά, γέρνει ξερβά, πηδά πίσω κι' έμπρός βαρβάτο πηδημα και τα νερά το πλύνουν, το κουσεύουν, το πατούν.

Οι διαβολοναϊτες στα ξάρτια σιαμαρ αλωμένους τραγοιδούν άμέριμα, ανακαταζουν παραστρικά τους ταξειδιώτες, γελούν με την έμπιστοσύνη και την ελπίδα τους.

— Καλό ταξειδιό! Καλό κι' αιώνα! φωνάζουν πάντοτε.

Όμως το καράβι, όσο κι' άν καπέτα κι' άν ανδνεύει, δέν πνίγεται. Παλεύει κι' άντροτεύεται, σαν να έχη ψυχή μέσα του. Ψυχή γυγαντομένη.

Κι' είνε ψυχή του ο γέροντας που κάθεται στην πρήμη του, κι' είνε όδηγός του το ξύλακι του.

Μ' εκείνο παίρνει όρμιο το καράβι, λοξεύει στα ψηλά κήματα, φέρνει την όρη και τη λύσσα τους.

Κι' ένω οι διαβολοναϊτες τόν όλεθρο του προσδοκούν, κι' ένω οι ταξειδιώτες κλάινε τη μοίρα τους, και τα νερά με λύσσα περιμένουν να κλωθοπαζήσουν στο σααρί του, εκείνο σίζει τη φοιουτουσμένη θάλασσα κι' άράζει σε λιμάν ήρεμο και γελαστό.

— Δόξα στο σωτήρη! Δόξα στο γέροντά!... Ξεπατά σήμασμα τρανή φωνή από τό στίμα των ταξειδιωτών.

— Κατάρια! άπαντά σαν αστροπέλεγο ή φωνή τόν διαβόλου.

Και τα νερά του κόρφου δέχονται λαχταρώντας τους ναύτες και τόν καπετάνιο τους, τόν κατενόδιο και το μίσοσ του.

Έσώθηκεν όμως ο κόσμος. Έγύρισε καθένας στη χώρα του, άγάτησε τους τόπους, ύπαινη τα πλάη, εσθάστηκε το μυστήριο.

Και δέν δοξολογά τώρα πια παρά τόν Άη-Νικόλα, το γέροντα. Οι διαβόλοι έφτασαν το καράβι, μιά ό Άη-Νικόλας έκαμε το τιμήμα του...
† Α. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Μεταξύ τόν μακροβίων συγγραφέων, περι τόν όποιον κι' άλλοτε έχουμε γράψει, συγκαταλέγονται και οι έξής: Λειβνίτιος, ο όποιος έζησε 70 χρόνια, ο Λαμενβαί 72, ο Λότι 73, ο Ντελλίλ 74, ο Μαριμοντέ 76, ο Μαλεμπράνς 74, ο Μπουσσόν 75, ο Γαλιλαίος 78, ο Σατωβράνδος 79, ο Ρολλίν 80, ο Μπυφόν 81, ο Όφμαν 82, ο Βολταίρος 84, ο Νεύτων 85, ο Καλδεφών 86, ο Άλδέτος ο Μέγας 87, ο Φοντενέ 100 και ο Ίπποκράτης, ο πατήρ της Ίατρικής; 104.

